

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/357/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114221510
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114221510.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: Eva Vaupotičová, Borová 3176/3, 010 01 Žilina, IČO: 46 059 318, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 42 388 911, v konaní o zaplatenie 838,57 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/219/2014-61 zo dňa 20. apríla 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e a v e c v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšku sa rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyslovil, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 60,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 6,01 eur od 29.7.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 31,46 eur od 31.8.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 20,- eur od 29.9.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 3,50 eur od 1.11.2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol a zároveň rozhodol o trovách konania tak, že odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola uzatvorená zmluva o pripojení v zmysle ustanovenia § 43 zákona o elektronických komunikáciách, pričom tento vzťah mal obchodnoprávny charakter, nakoľko išlo o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti je zrejmé, že sa týkal ich podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 1 Obch. zák.). Ďalej okresný súd uviedol, že odporkyni právny predchodca navrhovateľa vyfakturoval cenu za poskytnuté služby spolu s poplatkami a faktúrami. Podľa okresného súdu v konaní nebolo preukázané, že by odporkyňa cenu služieb, poplatkov za upomienky a poplatku za odpojenie z dôvodu neplatenia uhradila, preto okresný súd žalobnému návrhu v časti o zaplatenie 60,97 eur ako skutkovo a právne dôvodnému vyhovel. Navrhovateľ zároveň požadoval zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 9,5 % ročne z jednotlivých fakturovaných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr. Odporkyňa tým, že nezaplatila vystavené faktúry v lehote ich splatnosti, dostala sa s plnením svojho peňažného dľhu do omeškania a to dňom nasledujúcim po splatnosti faktúr. Výška úroku z omeškania v zmluve nebola dojednaná, pričom výška uplatneného úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ a ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Okresný súd preto priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania v uplatnenej výške z priznanej sumy tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Pokiaľ sa týka uplatnenej sumy fakturovanej ako "ostatné administratívne poplatky" (6,- eur + 642,- eur + 20 % DPH), t.j. 777,60 eur, okresný súd nemal v konaní preukázanú dôvodnosť tohto navrhovateľom uplatňovaného nároku. Podľa

okresného súdu z predloženej zmluvy, všeobecných obchodných podmienok, ani z cenníka povinnosť odporkyne zaplatiť takýto druh poplatku nevyplýva. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobný návrh v časti o zaplatenie 777,60 eur s príslušenstvom zamietol.

Prvostupňový súd konštatoval, že medzi účastníkmi vznikol obchodno-záväzkový vzťah, odporkyňa mala pri jeho uzatváraní postavenie podnikateľky. Nenapĺňa teda pojmové znaky spotrebiteľa podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou tak nevznikla spotrebiteľská zmluva. Nakoľko účelom vedľajšieho účastníka v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p. je v zásade ochrana práv spotrebiteľa v konaní, okresný súd vzhľadom na charakter záväzkového vzťahu medzi účastníkmi na jeho námietky týkajúce sa neprijateľných zmluvných podmienok a neprimerane vysokých poplatkov neprihliadal.

O trovách konania rozhodoval okresný súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p.. Keďže odporkyňa mala v konaní väčší úspech, prináležala by jej náhrada pomernej časti trov konania. Nakoľko si však náhradu trov konania neuplatnila, okresný súd jej ju nepriznal. Vedľajší účastník taktiež náhradu trov konania neuplatnil, pričom aj v prípade, že by takýto návrh podal, okresný súd by skúmal účelnosť takto vynaložených trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ s tým, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávnych právnych záverov, čo do výroku, ktorým okresný súd žalobný návrh zamietol vo výške 773,90 eur s príslušenstvom. Odvolateľ nesúhlasí s názorom súdu, že v konaní nebola preukázaná dôvodnosť zmluvnej pokuty. Namietal, že odporkyňa uzatvárala zmluvu o pripojení ako živnostník a nie ako spotrebiteľ. Rovnako ako živnostníčka uzavrela aj rámcovú zmluvu o poskytnutí osobitných podmienok pri poskytovaní elektronických komunikačných služieb, z ktorej je zrejmá výška zmluvnej pokuty, resp. spôsob jej určenia. Spôsob výpočtu a samotný výpočet zmluvnej pokuty navrhovateľ špecifikoval vo svojom podaní zo dňa 12.05.2015, teda po vyhlásení rozsudku. Keďže v danom prípade bol rozsudok vyhlásený 20.04.2015, a to bez nariadenia pojednávania, nemal vedomosť o termíne pojednávania. Poukázal na to, že v podaní zo dňa 12.05.2015 uviedol, že v zmysle bodu 3.1. 5.2. rámcovej zmluvy boli účtované ostatné administratívne poplatky za predčasné ukončenie zmluvy vo výške 642,- eur (bez DPH) podľa vzorca v zmysle bodu 5. rámcovej zmluvy. Tiež namietal, že listom zo dňa 21.08.2011 z dôvodu nezaplatenia ceny za službu od zmluvy odstúpil. Má preto za to, že zmluvnú pokutu špecifikoval dostatočným spôsobom.

K podanému odvolaniu sa písomne odporkyňa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok zrušil v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. s poukazom na ustanovenie § 212 ods. 3 O. s. p.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie veci.

Krajský súd po preskúmaní konania pred okresným súdom došiel k záveru, že okresný súd svoje konanie zaťažil vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Postupom okresného súdu, keď v zmysle ustanovenia § 115a ods. 2 O. s. p. vo veci nenariadil pojednávanie, došlo k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní, kde je účastníkovi umožnené predkladať návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávanému dokazovaniu, k tvrdeniu protistrany, právo záverečnej reči a pod. Uplatnenie týchto konkrétnych práv bolo navrhovateľovi odňaté vadným postupom okresného súdu, keď vo veci samej nenariadil pojednávanie.

Ustanovenie § 115a ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania v drobných sporoch.

Je nepochybné, že súdená vec, vzhľadom na predmet konania, ktorý nepresahuje sumu 1.000,- eur, je považovaná za drobný spor (§ 200ea O. s. p.).

Nie vždy ale rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania prichádza do úvahy. Výklad a aplikácia citovaného ustanovenia musí byť v súlade s ostatnými súvisiacimi ustanoveniami O. s. p. tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.).

Citované ustanovenie bolo zaradené do Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti so snahou zrýchliť a zefektívniť konanie, keď bola súdu daná možnosť, nie povinnosť rozhodovať aj bez nariadenia pojednávania za splnenia zákonom stanovených podmienok. Aj keď to priamo z textu zákona nevyplýva, účelom prijatia citovaného ustanovenia bolo zjednodušiť procesný postup súdu iba v jednoduchých veciach, v ktorých sa súd stotožní s návrhom na začatie konania a vyhovie mu. Bolo by v rozpore s účelom tejto normy zamietť návrh bez nariadenia pojednávania. Preto ak súd dôjde k záveru, že po splnení formálnych predpokladov na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania by bolo potrebné návrh alebo jeho časť alebo niektorý z uplatnených nárokov zamietnuť, vo veci je potrebné nariadiť pojednávanie.

Základom pre rozhodnutie súdu v prípade nenariadenia pojednávania sú nepochybné listinné dôkazy predložené účastníkmi konania. V prípade akýchkoľvek pochybností rozsudok bez pojednávania nie je možné vydať. Vo veci možno rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi bez toho, aby sa nimi vykonávalo dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O. s. p. Súd sa len oboznámi s listinami a ak z nich vyplynie tvrdený skutkový stav a právne posúdenie, môže ich vziať za základ svojho rozhodnutia vo veci samej. Ak súd vo veci rozhoduje bez ústneho pojednávania, nemožno hovoriť o vykonávaní dokazovania. V tomto prípade sa totiž iba súd mimo pojednávania bez prítomnosti účastníkov konania, ich zástupcov oboznamuje s obsahom predložených dôkazov. Súd potom nemá na základe čoho zákonom prípustným spôsobom ustáliť skutkový stav veci, ktorý je pre meritórne rozhodnutie nevyhnutný.

Postup prvostupňového súdu je aj v rozpore s ustanovením § 153 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. V danom prípade však k vykonaniu dokazovania nedošlo. Rozhodnutie prijaté bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, bez výslovnej opory v zákone pre takýto postup môže mať v konečnom dôsledku za následok porušenie základných práv účastníkov konania. Hodnotenie dôkazov bez toho, aby bol dôkaz vykonaný, je porušením čl. 6 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, resp. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Dôvodom zamietnutia zvyšku žalobného návrhu navrhovateľa zo strany prvostupňového súdu bolo nepreukázanie dôvodnosti navrhovateľom uplatňovaného nároku vo výške 776,60 eur, fakturovanej ako „ostatné administratívne poplatky“. Prvostupňový súd pritom vychádzal z predloženej zmluvy, Všeobecných obchodných podmienok a z cenníka, z ktorých takýto druh poplatku nevyplýva. Okrem toho okresný súd poukázal na to, že medzi účastníkmi vznikol obchodno-závazkový vzťah a odporkyňa mala pri jeho uzatváraní postavenie podnikateľky, čím nenapĺňa pojmové znaky spotrebiteľa podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ odvolateľ namietal, že spôsob výpočtu a samotný výpočet zmluvnej pokuty špecifikoval vo svojom podaní zo dňa 12.05.2015 na základe výzvy súdu a rozsudok bol vyhlásený dňa 20.04.2015 bez nariadenia pojednávania, o čom nemal navrhovateľ vedomosť, odvolací súd vyhodnotil túto námietku ako dôvodnú. Bez vykonania dokazovania podľa procesných pravidiel, upravených v ustanovení § 120 a nasl. O. s. p., nemohli byť vyššie uvedené otázky riadne ustálené. Navyše prvostupňový súd nerozhodol o námietke vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorú podal navrhovateľ dňa 06.02.2015, pritom oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka bolo prvostupňovému súdu doručené 01.10.2014, avšak tento jeho úkon sa nijakým spôsobom neprejavil v konaní pred prvostupňovým súdom, čo odvolací súd vyhodnotil ako zmätočný postup.

Postup okresného súdu sa javí odvolaciemu súdu ako nepredvídateľný, prekvapivý, čo je v rozpore s právom účastníka na spravodlivý súdny proces. Z dôvodu potreby predvídateľnosti postupu súdu a posilnenia práva na spravodlivý proces boli do Občianskeho súdneho poriadku včlenené viaceré ustanovenia, medzi nimi aj ustanovenie § 118 ods. 2 O. s. p., keď sa upravil postup súdu vo vzťahu k nesporným skutočnostiam a sporným skutočnostiam. Uvedené ustanovenie vnieslo do čiastočne kontradiktórneho procesu vyššiu ochranu účastníkov konania tým, že sudca musí usmerniť účastníkov konania o rozsahu dokazovania, ktoré mieni vykonať. Z hľadiska uplatnenia procesných práv účastníka je tu významná povinnosť súdu upozorniť účastníka na právne významné skutkové tvrdenia, ktoré ostali medzi účastníkmi sporné, resp. nepreukázané. Účastník nemôže byť zbavený týchto práv ani postupom v zmysle ustanovenia § 115a O. s. p..

Na základe uvedeného krajský súd došiel k záveru, že rozhodnutie v súdnej veci bez nariadenia pojednávania porušuje práva navrhovateľa na dokazovanie v zmysle zásad upravených Občianskym súdnym poriadkom, ako aj právo na poučenie v zmysle ustanovenia § 118 ods. 2 O. s. p., predstavuje odňatie možnosti účastníkovi - navrhovateľovi konať pred súdom a je v rozpore s ústavným právom účastníka na spravodlivý súdny proces.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil bez preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia. Vo zvyšnej časti sa rozsudku, ktorý nebol napadnutý odvolaním, odvolací súd nedotkol.

Povinnosťou okresného súdu bude vec opätovne prejednať v zrušenom rozsahu s tým, že vo veci nariadi pojednávanie. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o súvisiaci výrok o trovách konania, tento taktiež zrušil a v novom rozhodnutí súd rozhodne v rámci rozhodovania o náhrade trov konania i o náhrade trov, ktoré vznikli účastníkom konania v súvislosti s odvolacím konaním.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.